

У межах проєктних завдань DESPRO, визначених Меморандумом про співпрацю з Івано-Франківською обласною державною адміністрацією та Івано-Франківською обласною радою у Фазі III, на рівні громад планується продовжити співпрацю через підтримку пілотних проєктів в наступних сферах діяльності: 1) водовідведення сільських територій та 2) водопостачання малих міст із наданням послуги через комунальне підприємство.

Пілотні проєкти будуть виконуватися протягом 2015-16 років і складатися із 3 етапів:

- Збір попередніх даних та відбір пілотних громад;
- Виконання пілотних проєктів;
- Збір та аналіз отриманих результатів, опис та внесення рекомендацій щодо використання

впроваджених моделей водовідведення.

Пілотні проєкти мають слугувати у подальшому демонстраційним майданчиком для органів влади та громад для можливості поширення моделі (моделей), що внаслідок пілотування доведуть свою результативність та сталість.

В рамках спільної діяльності планується підтримати по одному проєкту у визначених сферах.

Сільські громади/мали міста, які подадуться на виконання пілотного проєкту, будуть відповідати зазначеним критеріям, відберуться DESPRO для здійснення на їх базі збору попередніх даних. Якщо за результатами збору попередніх даних з'ясується неможливість або потенційно низька результативність, виконання пілотного проєкту у подальшому у таких громадах може бути скасовано.

Звертаємо увагу, що на даному етапі підготовки до виконання пілотних проєктів встановити чіткі вимоги до фінансування проєктів в обох сферах, у тому числі, щодо його розміру, розміру внеску DESPRO та часток внесків DESPRO та партнерів не вдається за можливе. На підставі зібраних попередніх даних, аналізу потреб громад та запропонованих технічних моделей згодом будуть представлені і вимоги до виконання пілотних проєктів.

На даний час не мається на увазі будь-яка конкретна технологічна модель водовідведення. Планується, що у ході виконання пілотних проєктів буде апробовано кілька технологічних підходів, які згодом будуть проаналізовані на предмет їх прийнятності, складності чи простоти в обслуговуванні, вартості і т. ін.

DESPRO приділяє дуже значну увагу вибору громад для виконання пілотних проєктів у сфері водовідведення, адже успішність їх реалізації є рушійною силою та запорукою у подальшому поширенні розроблених моделей та підходів.

Ми були бн вдячні, якщо б на рівні Регіональної координаційної Ради DESPRO Ви б, шановні колеги, провели консультації із **зацікавленими громадами** на предмет їх участі у виконанні пілотних проєктів. Наполегливо просимо враховувати при консультаціях з громадами та оцінками їх спроможності та потенціалу районних органів влади задачі, що ставляться перед пілотними проєктами та критерії відбору громад, наведені у цьому листі.

З повагою,
Керівник проєкту DESPRO в Україні

Оксана Гарнець

Додаток 1

УМОВИ ТА КРИТЕРІЇ ПОПЕРЕДЬОГО ВІДБОРУ сільських громад для виконання пілотних проєктів у сфері водовідведення

1. Проєкти мають вирішувати частину, але не обмежуватись, завдання:
 - Створити покращити стан водовідведення на відповідній території;
 - Ефект від виконання пілотного проєкту (або у найближчий час після його реалізації) має розповсюдитися на максимально можливу кількість домогосподарств населеного пункту;
 - Підвищити обізнаність населення щодо питань поводження зі стічними водами та їх впливу на екологію;
 - Сформувати у населення та відповідних органів влади чітке розуміння щодо невід'ємності покращеного водопостачання, з одного боку, та належного водовідведення, з іншого, та їх взаємозв'язку;
 - Представити модель (моделі) сільського водовідведення, яка є прийнятною та ефективною з точки зору подальшого поширення.

2. **Зважаючи на завдання, що висуваються до пілотних проєктів, при виборі громад ми би користувалися такими критеріями:**

2.1. *Успішно реалізований проєкт з сільського водопостачання за підтримки DESPRO у Фазах I-II.* Першага буде надаватися проєктам, які обрали модель обслуговуючого кооперативу. Втім, за відсутності подібних, DESPRO може розглянути варіант громади, де використувується модель приватного підприємця.

2.2. *У громаді (у переважній кількості домогосподарств) існує, принаймні базове, розуміння щодо необхідності покращення ситуації з водовідведенням.*

2.3. *Громада висловлює готовність до участі у виконанні пілотного проєкту, у тому числі, фінансовій.* Розмір внеску від домогосподарства істотно залежатиме від обраної технологічної моделі і на сьогодні складно його оцінити навіть приблизно, але у будь-якому випадку фінансовий внесок від домогосподарства буде умовою при виконанні пілотного проєкту.

2.4. *Органи влади села розділяють розуміння щодо потреби у покращенні ситуації із водовідведенням та демонструють готовність організаційно та фінансово брати участь у виконанні проєкту.*

2.5. *Органи районної влади висловлюють зацікавленість у виконанні пілотного проєкту, демонструють готовність організаційно та фінансово брати участь у виконанні проєкту, за умови успішного виконання проєкту, інтегрувати модель водовідведення у районні програмні документи та у подальшому пропонує, поширювати та надавати фінансову підтримку подібним проєктам у межах району.*

3. Пропозиції щодо громад-кандидатів можна подавати у будь-якому зручному для Вас вигляді в обсязі до 5 сторінок. У той же час, з метою спрощення підготовки таких пропозицій, наводимо приблизний перелік питань, які ми рекомендуємо відобразити у пропозиції:

1. Район, назва села

2. Дані: кількість населення (чоловіки/жінки), соціальна структура (працюючі, пенсіонери, інваліди), кількість домогосподарств (всього).

3. Показники щодо водопостачання: кількість населення/домогосподарств, охоплених централізованим водопостачанням; відсоток домогосподарств із осередним водопостачанням у двір/будинок; вартість 1 куб.м. води/міс.

4. Як організовано водовідведення у домогосподарствах: надали хоча б ориєнтовні дані щодо кількості домогосподарств, де:

- Вирібно ями виключно для туалету
- Вирібно ями для туалету та інших різких відходів
- Будинкова каналізаційна мережа без вирібно ями
- Будинкова каналізаційна мережа з вирібно ямою глибиною до 2 м.
- Будинкова каналізаційна мережа з вирібно ямою глибиною до 5 м.
- Централізована каналізація
- Система від'ювання – різні відходи скидаються на грунт

5. Що планується зробити у селі для покращення водовідведення? Опишіть у загальних рисах.

6. Як ресурси необхідні для виконання визначених завдань і з яких джерел?

Враховуючи плає ування цієї роботи, будемо вдячні за отримання від Вас інформації про громад-кандидатів до 10 липня цього року. Пропозиції просимо надсилати до уваги п. Вячеслава Козака (y.kozak@despro.org.ua, тел. 044 27 05 27).

УМОВИ ТА КРИТЕРІЇ ПОПЕРЕДНЬОГО ВІДБОРУ сільських громад для виконання пілотних проєктів у сфері водопостачання малих міст із наданням послуги через комунальне підприємство

1. Проєкти мають вирішувати наступні, але не обмежуючись, завдання:
- Суттєво покращити стан водопостачання на відповідній території;
 - Ефект від виконання пілотного проєкту (або у найближчий час після його реалізації) має розповсюдитися на максимально можливу кількість домогосподарств населеного пункту;
 - Підвищити обізнаність населення щодо питань, пов'язаних із діяльністю комунального підприємства;
 - Підвищити рівень участі населення у плануванні, наданні та контролі за послугою водопостачання;
 - Представити модель (моделі) водопостачання через комунальне підприємство, яка є прийнятною та ефективною з точки зору подальшого поширення.

2. Зважаючи на завдання, що висувються до пілотних проєктів, при виборі громад ми би користувалися такими критеріями:

2.1. Високий рівень пріоритетності проблеми водопостачання/водовідведення у громаді: наявність у громаді юридично закріплених пріоритетів у розвитку водопостачання/водовідведення на певний період (рішення громадських слухань, зборів та місцем проживання, рішення органів місцевого самоврядування, відповідні програми та плани заходів із бюджетним призначеннями, наявність техніко-економічних обґрунтувань майбутніх покращень або проєктно-контрисної документації та ін.)

2.2. Факт перебування інфраструктури водопостачання/водовідведення в комунальній власності громади

2.3. Комунальне підприємство (КП) створене та діє у порядку, встановленому законодавством (рішення про створення, затверджений статут, ліценсія на провадження господарської діяльності, належним чином оформлені кадрові, фінансові, бухгалтерські документи)

2.4. Спрямованість органу місцевого самоврядування та КП на інноваційність у пошуку шляхів покращення надання послуг водопостачання/водовідведення, покращення фінансово-економічного та управлінського стану КП.

2.5. Готовність органу місцевого самоврядування (та/або КП) співфінансувати капітальні видатки на покращення або створення інфраструктури.

2.6. Готовність населення співфінансувати капітальні видатки на покращення або створення інфраструктури.

3. Умови, що висуватимуться до потенційних проєктів:

- Проведення організаційного та фінансового аудиту КП
- Розробка на основі аудиту та затвердження програми (плану) покращення фінансово-економічного, управлінського стану підприємства

- Розробка та затвердження 5-річної інвестиційної програми КП, включення у тариф інвестиційної складової
- Розробка та затвердження тарифу на рівні економічної обґрунтованості (відшкодування витрат) + інвестиційна складова

- Створення із числа ініціативного, активного, авторитетного населення громади наглядового органу при КП, який би забезпечував моніторинг, контроль та нагляд з боку громади за діяльністю КП (спільно із органами місцевого самоврядування)

- Забезпечення встановлення протягом виконання проєкту водолічильників у 100% підключених домогосподарств та інших споживачів.

Зрозуміло, що наведений перелік передумов та умов не є вичерпним, і може бути доповнений іншими позиціями.

4. Особливу увагу буде приділятися міжмуніципальним проєктам – тим, які будуть об'єднувати кілька сусідніх громад однією системою утримання та обслуговування мереж водопостачання. Такі проєкти дали б можливість об'єднати якщо не технологічно, то принаймні організаційно кілька громад – наприклад, мале місто або селище на прилеглі, сусідні села - навколо одного оператора (КП).

5. Пропозиції щодо громад-кандидатів можна подавати у будь-якому зручному для Вас вигляді в обсязі до 5 сторінок. У той же час, з метою спрощення підготовки таких пропозицій, наводимо приблизний перелік питань, які ми рекомендуємо відповісти у пропозиції:

1. Район, назва місцевої громади

2. Дані: кількість населення (задовольнені/не), соціальна структура (працюючі, пенсіонери, інваліди), кількість домогосподарств (населених).

3. Утримання та обслуговування системи водопостачання:

- У чий власності перебувають мережі?
- Хто є оператором водопостачання?
- Кількість населених домогосподарств, опалених централізованим водопостачанням.
- Відсоток домогосподарств із введеним водопостачанням у об'єкти будинків.
- Вартість 1 куб м. води/міс.
- Чи є кілька відсотків тарифів витрат?

• Чи закладена у тариф інвестиційна складова

• Скільки коштів зведено у покращення системи водопостачання за останні два роки, із зазначенням обсягу коштів на джерел їх надходження.

4. Що планується зробити у місті для покращення водопостачання? Опишіть у загальних рисах.

5. Які ресурси необхідні для виконання визначених завдань і з яких джерел?

Враховуючи планування цієї роботи, будемо вдячні за отримання від Вас інформації про громад-кандидатів до 1 жовтня цього року. Пропозиції просимо надіслати до уваги п. Вячеслава Козака (y.kozak@despro.org.ua, тел. 044 27 05 27).